

Wysokowydajna metoda natleniania głębokowodnych stref jezior z wykorzystaniem energii słonecznej - omówienie projektu

Szczecinek 08 XI 2019 r

mgr Jacek Ławniczak

PPUH PROXIMA Sp. z o.o.

PROXIMA
Spółka z o. o.
64-800 Chodzież
ul. Młyńska 3
Tel. 67/2822 898
fax. 67/2827 687

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Firma

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe "PROXIMA" Sp. z o.o. w Chodzieży

- *Usługi projektowe i wykonawcze w zakresie budownictwa przemysłowego i ogólnego*
- *Kompleksowa realizacja obiektów infrastruktury w sektorze ochrony środowiska (oczyszczalnie ścieków, sieci kanalizacyjne, składowiska odpadów)*

Projekt

„Badania i rozwój wysokowydajnej metody natleniania głębokowodnych stref jezior i zbiorników wodnych z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii w celu ich rekultywacji”

nr 01.01.01-00-0853/15-00

Działanie 1.1. Projekty B+R przedsiębiorstw,

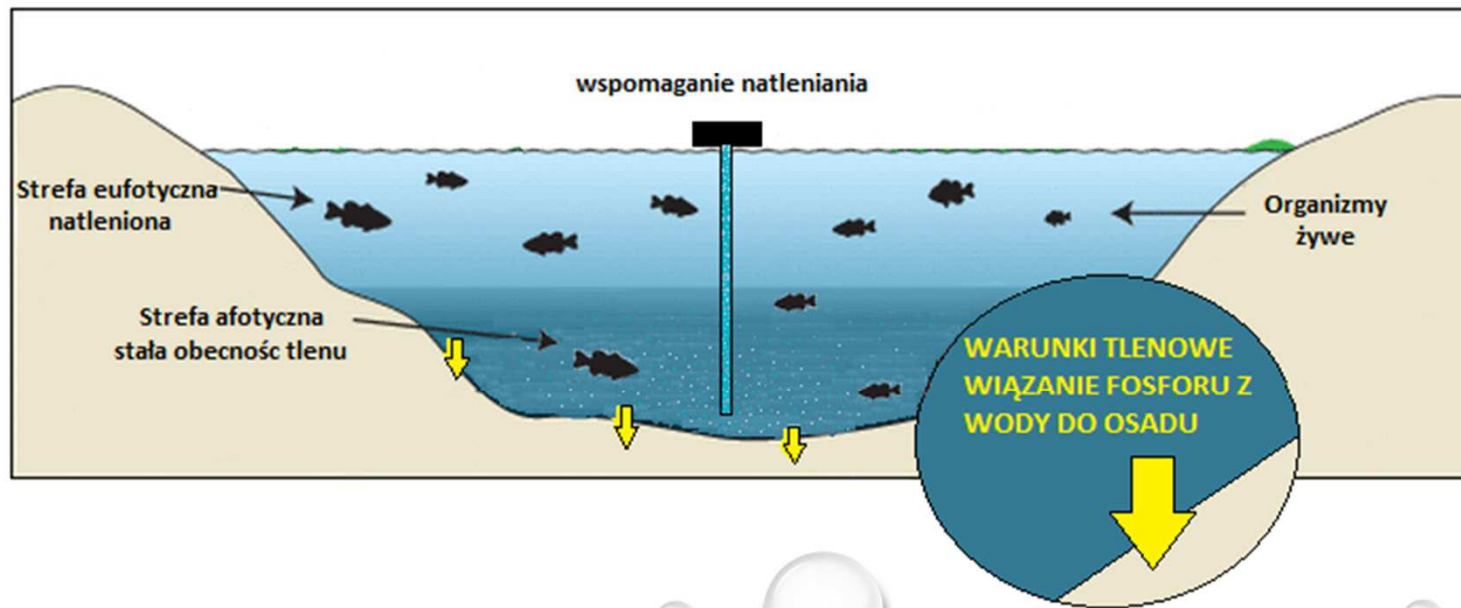
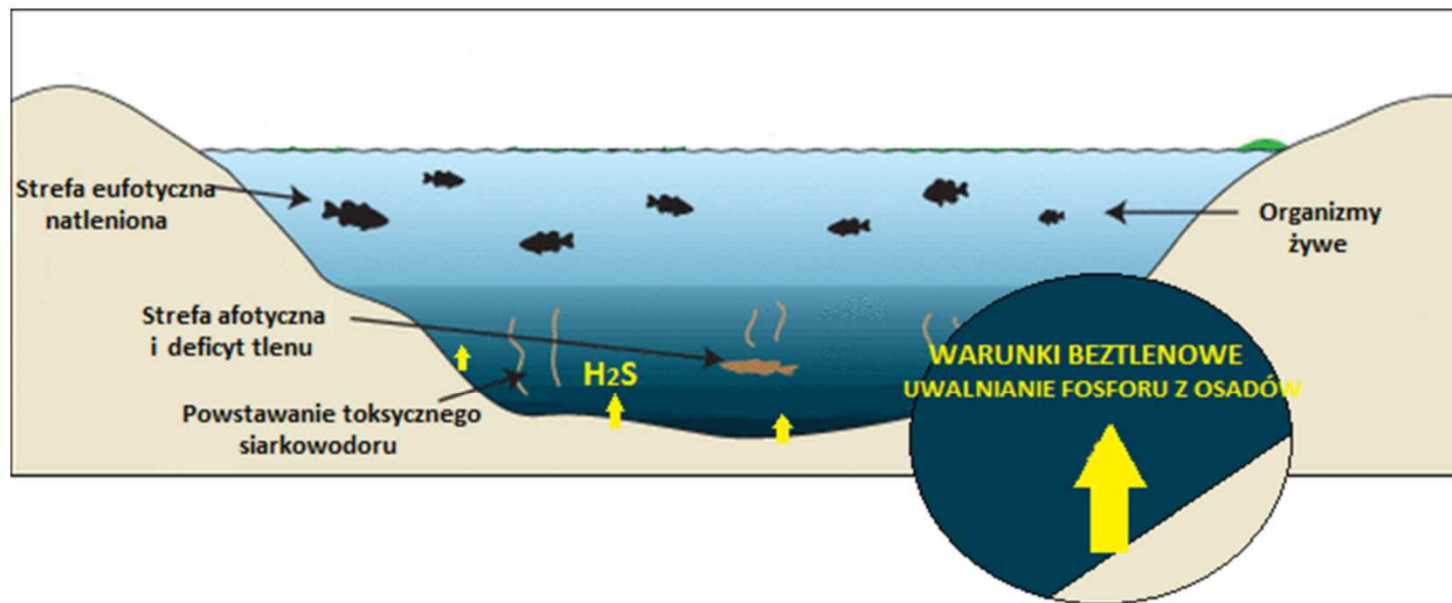
Poddziałanie 1.1.1. Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorców

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

Zespół projektowy

- kierownik projektu (kierownik techniczny) – **Zenon Przewoźny**, Prezes firmy Proxima
- kierownik/konsultant naukowy – **prof. UAM dr hab. Piotr Klimaszyk**, Zakład Ochrony Wód, Wydział Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- inżynier projektant – technolog – **inż. Marek Wojtkowski**
- inżynier projektant – konstruktor – **mgr inż. Katarzyna Cymbaluk**
- inżynier projektant – elektryk, automatyk - **mgr inż. Zbigniew Przybylak**
- specjalista ds. ochrony środowiska – hydrobiolog – **mgr. Jacek Ławniczak**

Idea

Główne założenia projektu

1. Zaprojektowanie i wykonanie wydajnego urządzenia do natlenia naddennych stref jezior bez zaburzania stratyfikacji termicznej
2. Urządzenie samowystarczalne energetycznie – zasilane energią odnawialną
3. Zdolność magazynowania energii – praca w trybie 24 godzinnym
4. Możliwość regulacji głębokości pobierania i odprowadzania napowietrzanej wody

Etapy realizacji projektu

- Prace koncepcyjne / wstępne projekty techniczne podzespołów urządzenia
- Wirtualne testowanie, modelowanie przepływów z wykorzystaniem technik CFD (computational fluid dynamic)
- Opracowanie dokumentacji wykonawczej, wykonanie modeli eksperymentalnych
- Testy modeli na stanowisku badawczym (ex situ) - przepływ, energochłonność
- Wykonanie prototypu urządzenia, testy w warunkach rzeczywistych (in situ)

Ogniwa fotowoltaiczne – źródło zasilania

- Największe nasłonecznienie oraz produktywność instalacji PV ma miejsce w okresie letnim, kiedy obserwujemy również największe deficyty tlenowe w jeziorach stratyfikowanych
- Miejsce pracy urządzenia – otwarta tafla jeziora – brak elementów zacieniających
- Zasianie energią odnawialną znacząco obniża koszty eksploatacji urządzenia – brak kosztów związanych z zakupem energii elektrycznej

Testy modeli na stanowisku badawczym

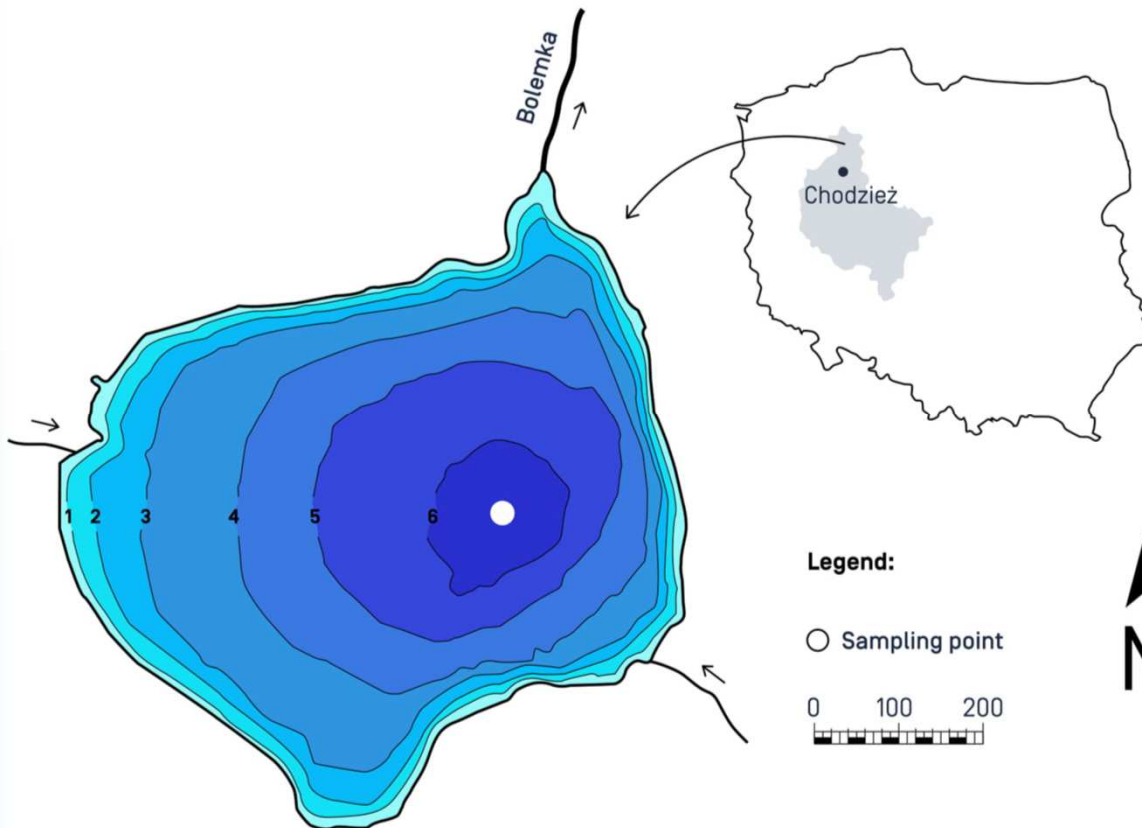

Budowa prototypu - testy w warunkach rzeczywistych

Poligon badawczy – j. Karczewnik w Chodzieży

- Powierzchnia - 33,2 ha
- Głębokość maksymalna 6,5 m
- Głębokość średnia 3,8 m
- Objętość 1 271,8 tys m³
- Eutroficzny zbiornik miejski zlokalizowany w Chodzieży
- Zbiornik o niepełnej stratyfikacji - miąższość epilimnionu ok. 2 m
- Gwałtowny spadek zawartości tlenu w metalimnionie
- Wyraźne deficyty tlenu w okresie lata
- Obecność siarkowodoru

Rezultaty testów w warunkach rzeczywistych

- Generowany przepływ wody:

48 l/s -> 2,88 m³/min -> 172,8 m³/godzinę -> 4 147,2 m³ /dobę

-> 124 tys m³ /miesiąc -> 373 tys m³ (przez 3 miesiące letnie) (!)

- Nieprzerwana praca urządzenia - 24h/h w miesiącach letnich
- Natlenienie przepływającej wody na poziomie **4,5 - 5,5 mgO₂/l** (przy temp. wody ok. **15 ° C** (lipiec))
- Nadwyżka produkowanej energii elektrycznej (!)

Napotkane problemy eksploatacyjne

- Ptactwo wodne – zanieczyszczenie paneli fotowoltaicznych – problem rozwiązany
- Emisja hałasu przez mechaniczne podzespoły urządzenia – problem rozwiązany
- „Zainteresowanie” ze strony plażowiczów i wodniaków
- Uwalnianie siarkowodoru - intensywny zapach (odór) siarkowodoru w pobliżu platformy
- Warunki „agresywne” w przepływowej komorze napowietrzania wody – konieczność stosowania stali kwasoodpornej

Ochrona prawna efektów projektu

- Zgłoszenie patentowe nr P.430184 : *"Zespół do napowietrzania i oczyszczania głębokowodnych stref jezior i zbiorników wodnych"* – 10 zastrzeżeń patentowych

Charakterystyka urządzenia

- *Wysoka wydajność – generowanie dużych przepływów wody*
- *Skuteczne napowietrzanie przepływającej objętości wody*
- *Zasilanie energią promieniowania słonecznego*
- *Zdolność magazynowania energii – praca w trybie 24 h*
- *Możliwość aplikacji koagulantów żelazowych lub glinowych (PIX i PAX) do wód strefy naddennej – strącanie nadmiaru fosforu do osadów dennych*
- *Możliwość regulacji głębokości pobierania oraz odprowadzania wody*
- *Możliwość zdalnego monitorowania pracy urządzenia – moduł GSM*

Dziękuję za uwagę

lawniczak.jacek@gmail.com

tel. +48 693 286 316

PPUH PROXIMA Sp. z o.o.

64-800 Chodzież, ul. Młyńska 3

tel. +48 67 282 28 98

fax +48 67 282 76 87

>> PROXIMA <<
Spółka z o. o.

proxima@tak.pl

www.proxima.tak.pl